

בלי פילים

ח. פרידמן

"בוקר טוב, אדוני המלך!"

קיליקוס, עבד ממוצא סורי, ניצב לפניו בהכנעה שקטה.

"אגן הזהב כבר ממתין להוד מלכותו, מלא עד גדותיו במי ורדים חמימים. באיזו גלימה יחפוץ אדוני המלך היום?"

"אוף, נגמר הלילה" השיב אנטיוכוס הרביעי בקול צרוד משינה. "בגלימת הארגמן שלי. ותכין לי על שולחן הבוקר קנקן יין אחד, מאלה שהבאנו מאתוננה בביקור האחרון."

"יעשה".

העבד הניח לפניו את ערדלי העור המבהיקים על גבי כרית בד לבנה, ואחר סייע לו להשחיל את רגליו פנימה.

"מדויי מהר הוא נגמר, הלילה" רטן אנטיוכוס. "בכלל, הלילות באנטיוכיה קצרים מאלה של אתוננה. כמה מעצבן!"

העבד המשיך להחריש, ואנטיוכוס השליך מעליו בהפגנתיות את השמיכה המלכותית.

"בעצם, תכין לי את גלימת המשי השחורה. ברור?"

הו, זה היה שינוי משמעותי מאד. בעיקר משום שהגלימה השחורה סימלה את הימים הפחות עליזים והיותר זועפים בדברי ימי ממלכת אנטיוכוס. ולאחרונה היו רבים כאלה.

"מה אכפת לי" זמזם קיליקוס לעצמו, בעודו מבריש בדקדקנות את הגלימה הכהה. "מי שיסבלו ממצב רוחו הקטלני של המלך, יהיו כרגיל היהודים".

והוא צדק.

"מה המצב בחזית, טרילאוס?" נבח הוד מלכותו, חמישים דקות לאחר מכן.

האדם סמוק החוטם שישב מול שולחן הבוקר של הוד מלכותו נעץ עיניים רעבות בקנקן היין המתנוסס על גבי השולחן.

"באיזו מהחזיתות?" הוא שאל.

"החזית שלנו ביהודה".

"המצב ביהודה... " נענה טרילאוס בחוסר חשק, לא מתיק עיניו מהיין. "ובכן, לא משהו. באיגרת האחרונה מדווח אפולוניוס על הפרות סדר קשות. היהודים עדיין מסרבים להירגע משוד כלי המקדש ש---"

"שוד!" לא הצליח אנטיוכוס להתאפק. "אתה אמרת את המילה הזו, שוד!?"

"חלילה!" הניח טרילאוס ידו על ליבו. "יסלח לי הוד מלכותו. היהודים טוענים ש---"

"היהודים טוענים. באמת!" התקצף המלך עוד יותר. "קיליקוס, מזוג לי מהיין!"

עיניו של טרילאוס כמו ביקשו לצאת מחוריהן למראה גביע הזהב המתמלא עד שפתו בנוזל הצלול. אנטיוכוס רוקן את הכוס עד תומה ורמז לעבד למלאותה בשנית.

"היהודים" השתעל אנטיוכוס. "ואני חשבתי שמחקתי את המורדים העלובים הללו מעל פני האדמה!"

"אז זהו, שלא" לחש טרילאוס בחולשה. "וזוה גם לא יקרה כל כך מהר, כנראה..."

"אתה!" אנטיוכוס השתנק לרגע, פניו מקבלות את צבעו של היין. "אתה אמרת את המילים הללו!?"

"חלילה, הוד מלכותו!" נבעת טרילאוס. "הנה, אפולוניוס בעצמו כותב שהיהודים בורחים בהמוניהם מירושלים. הוא חחרים מהם את האדמות והטיל עליהם מיסים כבדים. מה יותר טוב מזה?"

"זה טוב, אבל לא מספיק" המהם אנטיוכוס. "קיליקוס, הגביע שלי".

העבד זינק מיד, והגביע התמלא בשלישית, לנגד עיניו הכלות של טרילאוס.

אנטיוכוס ברר לו תאנה בשלה מקצרת הזהב המעוטרת שנחה במרכז השולחן. הוא בחן אותה בעיניים מצומצמות ונעץ בה את שיניו.

"לכאורה העיר בידינו" הוא אמר, בוחן בריכוז את מחצית הפרי השסוע שנותרה בידו. "בית המקדש מחולל לגמרי והחיילים זובחים שם לאלילינו. המתיוונים גם הם משתפים פעולה בצורה יוצאת מן הכלל. מדובר רק בקומץ עקשן של יהודים קשי עורף במיוחד. אלה הפנאטים, שבטוחים שלהיות יהודי פירושו להיות נעלה מכל עם ולשון. האיוולת הזו מרתיחה את דמי. אתה שומע, טרילאוס?"

טרילאוס לא הגיב.

אנטיוכוס הרים את מבטו מהתאנה המדממת, ונלפת באימת פתע.

טרילאוס נעלם.

במקומו, ישב על הכסא שלמולו אדם גבה קומה, שצל של חיך ריצד במעמקי עיניו האפלות.

האיש לא כיוון אליו שום כלי נשק, אבל איכשהו, חש אנטיוכוס בזרם קפוא המתנחשל במעלה חוט השדרה שלו.

"קי-קי-קי-קיליקוס" המלך התקשה להכיר את קולו שלו.

"אתה יכול להפסיק לקרקר" הציע האיש ביוונית משובחת. "העבד שלך לא באזור כרגע. נבצרות זמנית' קוראים לזה אצלנו..."

"ו-א-אתה?" השתנק קולו של המלך. "ממממי אתה?"

"אני אנטיוכוס" הציג הזר את עצמו.

"אבל אנטיוכוס זה אני!" נדהם המלך.

"אתה אנטיוכוס הרביעי" הסכים הלה בנחת. "זאילו אני- נעים להכיר- אנטיוכוס האלפיים וחמש עשרה".

"אנטיוכוס ה-כמה?!"

"האלפיים וחמש עשרה" חזר הזר, שנראה כנהנה מכל רגע. "יש כזה דבר. עובדה".

"אתה..." גל של זעם רצחני גאה באנטיוכוס. לא רק שהמטורף הזה מצליח לחדור לארמון השמור ביותר באנטיוכיה, לחסל את השומרים, להעלים את העבד האישי שלו ולקטוע את הדין הביטחוני המסווג שלו עם טרילאוס. הוא גם מצד לכנות את עצמו בשמו הפרטי של המלך!!!

"אתה מורד במלכות ודמך בראשך! חיילים!!"

"גם הם בנבצרות" גיחך האלפיים ומשהו. "ואני... בסך הכל רציתי להגיד לך..."

"ובכן, הגד כבר" נבח אנטיוכוס בלית ברירה.

"מה שרציתי להגיד זה" פתח האיש בלא גינונים, "שפשוט, חבל לך על הזמן".

"סליחה?"

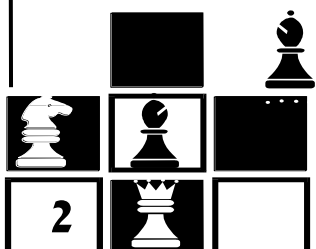
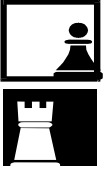
"אני מדבר על החזית שלנו בירושלים".

"החזית שלי!" ירה אנטיוכוס.

"שלי, שלך, שלנו, מה זה משנה? לדעת, יש לך איזה דפקט או משהו בכל העניין הזה".

"דפקט!" אנטיוכוס כמעט זינק. "אתה אמרת את המילה הזו, דפקט?!"

"אני" הודה האיש וחיך בנימוס. "אנטיוכוס האלפיים וחמש עשרה. אומר לך דפקט. אבל מה, אל תתפוס אותי על המילה. אני בסך הכל רוצה לעזור לך לפתור סופית את הסיפור המרגיז הזה עם היהודים".

"אני מסתדר לגמרי בעצמי" נעלב אנטיוכוס. "זכר ניסחתי לעצמי סדרה של גזרות שאני עומד להטיל על היהודים. הנה" הוא שלף מקפלי גלימת המשי השחורה גיליון קלף מגולגל, ופרש אותו לפניו, על גבי השולחן.

"הגזירות הפעם תהיינה כואבות במיוחד. אסור יהיה לקדש את החודש, למול את הבנים, לשמור שבת וללמוד תורה. המטרה היא לפגוע במצוות העיקריות שמבדילות את העם היהודי משאר העמים, עד שלא יישאר מהם זכר."

הזר הביט בקלף ובאנטיוכוס חליפות, ואז פרץ בצחוק גדול.

"חבל לך על הזמן" הוא פלט מתוך גלי הצחוק הגואים. "זה לא ילך..."

"מה לא ילך?" אנטיוכוס הרגיש בהתפרצות זעם הולכת וקרבה. יש גבול לכל תעלול!

"לא ילך, כל הקשקוש הזה. אתה לא קולט עם מי יש לך עסק! היהודים שלך יעדיפו לקפוץ לאש ולא לחלל את השבת. הם ימולו את הבנים ויסקלו אתם גם יחד. הם יברחו אל המערות וילמדו שם תורה. הם יספגו מכות מוות ולא יגישו 'דבר אחר' לפיהם. אתה הולך להפסיד כאן, בגדול!"

"זה לא יתכן!" ניסה אנטיוכוס להגן על שארית כבודו המעור. "אף אומה לא תוכל להחזיק מעמד בגזירות שכאלה. החיילים שלי אכזריים מאין כמותם. ליהודים אין שום סיכוי."

"לך אין סיכוי" גיחך האיש ללא מורא. "על חנה ושבעת בניה- שמעת?"

"לא. מי אלה?"

"אה, אתה עוד תכיר אותם. וגם את מתתיהו, ואת יהודה המכבי, ואת כל אותם יהודים שימשיכו לדבוק באלוקים שלהם במסירות נפש."

"אני אשמיד את כולם, עד האחרון!" התקצף אנטיוכוס. "אני אעלה על ירושלים עם צבא אדיר של פילים, ואמחק אותה מעל פני האדמה!"

"ככה?" שאל הזר בהפתעה.

"ככה!"

"אני מאד מתפלא עליך, אנטיוכוס אפיפנס" עיקם האיש את אפו בתנועה שבימים כתיקונם היתה גורמת לראשו להיפרד בחטף מגופו. "למה למחוק את ירושלים, מותק של עיר? כל כך מהר שכחת את החלום שלך, להפוך אותה לפוליס הלניסטית? הרי תמיד רצית אותה יפה ופורחת, עם פסלים ואנדרטאות בכיכרות. עם גימנסיון ואצטדיון, מגרשי ספורט ומזללות, כמו כל עיר מתורבתת! אז למה למחוק?!"

אנטיוכוס נשם עמוקות, מנסה לחזור לשיווי משקלו הנפשי.

"אני מבין שאתה מהין לחלוק על דעתי" הוא אמר, עדיין רוטט מזעם. "ובכן, מה יש לך להציע?"

"אני מציע לך את הפתרון הסופי האמתי" פתח אנטיוכוס האלפיים וחמש עשרה, אש דולקת באישונוי הכהים. "הפתרון הזה ייצר לך יהודים מסוג אחר. יהודים שלא יהיו שונים במאומה מכל אתונאי, סלאוקי או יוני אחר. אותה תרבות, אותן תאוות, אותו סולם ערכים."

"זהו חלום חיי" הוכרח אנטיוכוס הרביעי להודות. "אבל איך עושים את זה בלי פילים?"

"פשוט מאד" חייך האלפיים וחמש עשרה וניער את גלימתו השחורה גם כן.

כמה גושי פלסטיק מרובעים נשרו ממנה. משהו צבעוני ריצד בכל אחד מהם.

"מה אלה?" שאל אנטיוכוס הרביעי בחשש עמום.

"סמארטפון, אייפון, אייפד, איי---"

"אתה!" האדימו פניו של המלך בחרון. "אתה אמרת את המילים הללו?!"

"אני" הפטיר האיש בחיוך קליל. "אנטיוכוס האלפיים וחמש עשרה. אומר לך. אינטרנט."

